

under erinran hurusom det torde vara temligen allmänt erkänt, att organisationen af Kyrkans styrelse, sådan den i vårt land stadgat sig, vore otillfredsställande; men att outredt vore huruvida bristerna uti och olägenheterna af organisationen vore att öka i biskopsembetet eller om de hufvudsakligen uppkommit af konsistoriernas nuvarande sammansättning, skolans fortfarande förening med kyrkan eller andra omständigheter. I enlighet med detta Stats-Utskottets Utlåtande aflät 1867 års Riksdag underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, med anhållan det täcktes Kongl. Maj:t taga i öfvervägande, hvilken organisation vore för Svenska Kyrkans styrelse mest ändamålsenlig samt till framdeles sammanträdande Kyrkomöte i sådant hänseende afgifva nådigt förslag.

Till 1868 års Kyrkomöte lät Kongl. Maj:t jemväl afemna nådigt Förslag till förordning angående ändring i vissa delar af föreskrifterna om domkapitlens sammansättning och arbetssätt, hvilket förslag, efter af Kyrkomötet derutinnan vidtagna förändringar, icke blifvit, så vidt jag kunnat inhemta, af Kongl. Maj:t till slutlig pröfning företaget; och vid sådant förhållande samt enär redan väckt fråga om domkapitlens sammansättning och arbetssätt fortfarande torde vara på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning beroende, får jag, under åberopande af detta skäl, för min del tillstyrka, att Herrar F. Petterssons och Johan Olssons motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda».

af Herr *Ola Bosson Olsson*: »Då, så vidt jag kunnat inhemta, Kongl. Maj:t ännu icke tagit i nådigt öfvervägande af 1867 års Riksdag aflåtna och af Herr Ahlgren i här ofvan intagna reservation omförmälda underdåniga skrifvelse, anser äfven jag för min del någon Riksdagens åtgärd för närvarande icke påkallas i anledning af ifrågavarande motion, som af Utskottet emellertid blifvit afstyrkt på skäl, mot hvilka jag måste nedlägga min reservation».

N:o 27.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 April 1869, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring af gällande lag rörande ränta.

I detta ämne hafva särskilda förslag blifvit framställda inom Andra Kam-maren af Herrar *P. Blilberg* (motionen N:o 141) och *A. Medin* (motionen N:o 242),
af

af hvilka den förre yrkat, »att Kongl. Förordningen angående ränta vid försträckning på viss kort tid, utan säkerhet i fast egendom, af den 13 September 1864 skall upphävas och en ny förordning utfärdas af följande lydelse:

Hvad uti 9 Kap. 6 § Handelsbalken är stadgadt om förbud att taga eller låta förskrifva sig större ränta, än sex för hundra om året, ege ej tillämpning vid försträckning, som mot förskrifning lemnas på viss tid, ej öfverstigande sex månader; dock må in-teckning i fast egendom till säkerhet för sådan förskrifning icke meddelas»;

hwaremot Herr *Medin* föreslagit, »att Riksdagen ville aflåta underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, det lagen om räntans frigifvande för korta papper måtte sålunda ändras, att ej öfver sex procent får tagas i ränta och provision för dylika papper, per år räknadt».

Det sednare af dessa förslag afser ett fullkomligt upphäfvande af den genom Kongl. Förordningen den 13 September 1864, såsom undantag från stadgandet i 9 Kap. 6 § Handelsbalken om förbud att taga eller låta förskrifva sig större ränta än sex för hundra om året, medgifna frihet i ränteaftalet, hvad angår försträckningar, som mot förskrifning, utan säkerhet af in-teckning i fast egendom, eller pant af i sådan egendom in-tecknad skuldebref, lemnas på viss tid, ej öfverstigande sex månader. Men då berörda författning, utgörande ett öfvergångsstadgande från förut gällande lag om en viss ränta, såsom den högsta lofliga, till en fullkomlig frigörelse af ränteaftalet, i anseende till den korta tid och de för landets näringar och handel mindre gynnsamma förhållanden, under hvilka författningen hittills egt tillämpning, ännu ej kunnat lemna någon tillförlitlig eller fullständig erfarenhet af den medgifna räntefrihetens verkningar i allmänhet, än mindre ådagalagt, att denna frihet i regeln är skadlig till sina följder, får Utskottet, med erinran att ett af samme motionär vid förra riksdagen framställt likartadt förslag då ogillades, värdsamt hemställa,

I:o att Herr *Medins* omförmälda motion må lemnas utan vidare afseende.

Utan att förbise vigten af de skäl Herr *Blidberg* anført till stöd för sin framställning, som går i motsatt riktning mot Herr *Medins*, anser Utskottet sig likväl icke nu böra tillstyrka bifall till densamma. Ofvan antydda omständighet, att någon tillförlitlig eller fullständig erfarenhet af den redan medgifna räntefrihetens verkningar i allmänhet ännu icke kunnat vinnas, torde nemligen göra det till en af klokheten betingad nödvändighet, att något mera se tiden an, innan ett ytterligare steg på den beträdda nya vägen tages, såsom Herr *Blidberg* föreslagit; och minst kan rätta tidpunkten för en sådan lagstiftningsåtgärd, egnad att framkalla rubbningar i redan bestående förhållanden i afseende å fastighetskrediten, vara för hand, när, såsom nu är händelsen, näringarne och jordbruket befinna sig af ogynnsamma konjunkturer betryckta. Ej heller synes frågan vara af någon påträngande beskaf-

fenhet för det närvarande, då årliga räntan i allmänhet ej står högre än sex procent.

På grund häraf hemställas,

2:o att Herr Blidbergs motion ej heller må till vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 April 1869.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservationer:

af Herr *von Gegerfelt*, emot Utskottets hemställan i 2:dra punkten af Utlåtandet; och

af Herr *Ahlgren*, som förklarar sig anse några giltiga skäl icke hafva blifvit af Utskottet anförda för afstyrkande af Herr Blidbergs motion, hvilken Herr Ahlgren för sin del tillstyrkt måtte af Riksdagen bifallas.

Herr *Flaxe* har begärt att få antecknadt, det han ej öfvervarit ärendets behandling hos Utskottet.